

N:o 15.

Af herr **J. Johnsson** i Thorsberg, *om ändring i kongl. förordningen angående tiden för nyttjanderättsaftals bestånd den 16 juni 1875.*

Åtskilliga förslag hafva blifvit framställda i syfte att genom lagstiftning hindra öfverafverkning af skogen inom landet, dervid olika meningar gjort sig gällande, huruvida förbud för export af virke af mindre dimensioner skulle vara verksammast och lämpligt för målets vinnande, eller påbud för åtgärders vidtagande för återväxt skulle vara att föredraga. Dessa förslag hafva emellertid alla afsett att verksamt ingripa i kustorternas skogshushållning och de delar af landet, som äro försedda med lätta kommunikationer. Uppmärksamheten synes mindre hafva varit rigtad åt de egentliga skogsbygderna, under förmenande att dessa, som saknade lätta kommunikationer, vore skyddade för öfverafverkning.

Att de i omförmälda syfte framställda förslag för kontroll öfver de enskilda skogarnes användande till afsalu blifvit, med undantag af lag för Vester- och Norrbotten samt Gotlands län, af representationen afböjda, tror jag icke vara att beklaga, då statens ingripande på den enskildes hushållning endast torde under trängande förhållanden motiveras. Dessa förslag hafva derjemte lidit af den väsentliga olägenhet att hindra jordegare att på förmånligaste sätt använda sin skog äfven för det fall, der öfverafverkning ej var att befara, hvarjemte staten för en effektiv kontroll af föreskrifter i berörda afseende skulle få vidkännas betydliga utgifter. Men att staten bör hafva sin uppmärksamhet fäst å denna i vårt land såväl i klimatiskt som ekono-

miskt afseende så djupt ingripande näringsgren torde vara erkänt, likasom att tillbörlig hänsyn i detta afseende icke blifvit iakttagna, särskildt hvad de egentliga skogsbygderna angår.

Att den i gällande lag intagna bestämmelse, att nyttjanderätt till skog får upplåtas under femtio års tid, varit till oberäknelig skada för landet i sin helhet och åtskilliga orter i synnerhet, läser icke kunna bestridas. Om en eller annan hemmansegare i kustbygden, der skogsmarkerna äro i allmänhet skiftade, vårdslöst brukar sin skog, är detta af mindre betydelse, så länge större delen tager nödig hänsyn till återväxt och i öfrigt vårdar denna tillgång. Men att hela socknar, af flera kvadratmils område af gemensamma skogsmarker, tillåtas att under femtio års tid, således icke allenast för nuvarande hemmansegare utan ock för efterkommande, afhända sig all afkomst af hemmanens värdefullaste tillgång — deras skog — är af den betydelse för vissa orter, att dess bestånd på det allvarsammaste äfventyras. Förhållandet är i allmänhet, att efter det nyttjanderätt till skogen blifvit upplåten under den i lagen medgifna längsta tid eller femtio år, hafva hemman öfvergått till ny egare. Att denne, som genom förre egarens upplåtelse blifvit afstängd från möjligheten att under så betydlig tidrymd tillgodogöra sig något bidrag af hemmansdelens skog, kämpande med ett ytterst dåligt jordbruk, som svårigen lemnar afkastning till odlarens utkomst än mindre bidrag till skatter och onera, skall finna läget svårt, är naturligt, och följdén blifver att, under tyngden af dessa bekymmer för en jemförelsevis obetydlig ersättning, nytt aftal om upplåtelse af smärre dimensioner på ytterligare femtio år slutes, hvarigenom hans efterträdare genom detta lika obetänksamma aftal beröfvas möjligheten att skogen för sin utkomst använda.

Hvarje fosterlandsvän måste med vemod och bekymmer betrakta förhållandena i dessa bygder som, genom sina stora materiella tillgångar, rätt använda, bort intaga en förmånlig ställning i ekonomiskt afseende, men genom brist på förtänksamhet utan tvifvel gå en dyster framtid till möte.

Till dessa förhållanden bär staten icke ringa ansvar, då jordegaren, till sin efterträdares förfång, tillåtits att upplåta all brukningsrätt till hemmans skog under så lång tidrymd, hvarigenom dessa orters skogstillgångar blifva för jordegaren oåtkomliga och ur nationalekonomisk synpunkt så mycket mer betänklig, som allt intresse för vård af skogen och dess återväxt undergräfvés; och då något skäl från skogsindustriens synpunkt icke föreligger, som talar för bibehållandet af stadgandet, att nyttjanderätt må få upplåtas under femtio år, lika-

som något intrång i jordegares fri- och rättigheter, genom en inskränkning i tiden för nyttjanderätt, icke göres, då den princip är fastslagen i gällande lag, att jordegare icke ega rätt att upplåta nyttjanderätt på obegränsad tid, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen för sin del måtte antaga följande ändring i kongl. förordningen angående tiden för nyttjanderättsaftals bestånd den 16 juni 1875:

Aftal, hvarigenom nyttjanderätt till fast egendom å landet blifvit på viss tid upplåten, må ej gälla öfver femtio år. Dock att, der aftalet afser afverkningsrätt till skog, detta ej må gälla öfver tio år från den dag aftalet slutes.

Aftal om nyttjanderätt till hus och tomt i stad
— — — — ofvan stadgadt är.

Och öfverlåter jag åt lagutskottet, till hvilket jag anhåller att denna min motion måtte remitteras, att åt ordalydelsen i här ofvan framställda förslag gifva den form, som utskottet kan finna för ändamålet lämplig.

Stockholm den 25 januari 1888.

J. Johnsson.
